

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatál: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

Vámmentes magyarosítás.

Hogy az egyszeri finánc zsákba akarta dugni a szüzdohányt és aztán maga került a zsákba — ez igen régi tréfa.

Azon is sokat nevettek a hegyalján, hogy a tarpai szőlősgazda a kutyából is vörösbort sajtolt.

De mindezeket túltett a m. kir. belügyminiszterium ama nagylángelméje aki kifundálta, hogy a névmagyarosítást megvámolja. Mert hát vámot szedtek a Krisztus idejében már sőt még azelőtt is. Vámot szednek a bor, csirke, tojás, zab, kukorica behozatal és kivitel, a bálengedélyek és italmérések engedélyek után. De hogy vámot szedjen egy állam azért, amikor valamelyik polgára a hazafiság legelső parancsának aláveti magát és idegen hangzású családnevét meg akarja magyarosítani: ezért csak nálunk szednek vámot.

Igy aztán alaposan elveszik kedvét mindenkinek a névmagyarosítástól. Vagy talán szükséges-e az államnak vámot szedni a névmagyarosításért és 50 krajcárokkal lealacsonyítani üzletté ezt a szent

kötelességet? Mert nemcsak hogy ingyenessé kellene tenni a névmagyarosítást, hanem hivatalból kellene elrendelni, hogy aki magyar hatóságoknál akar szolgálni, az elsősorban idegen hangzású nevét tegye magyarrá.

Mi e tárgyban már nem egyszer emeltünk szót. De újra és újra szóvá tesszük ezt, mert nem nézhetjük el, hogy Petőfi népe egyáltalán nem akarja követni a nagy költő hazafias példáját aki e «legnagyobb magyarnak» intelmét követte.

Széchenyi eszméit immár kezdi az utókor megérteni végre s talán követni fogják az ő intelmeit is: hogy nekünk külsőleg és belsőnkben is magyaroknak kell lennünk.

Magyaroknak kell lennünk ruházatunkban és gondolkodásunkban. Erkölcsünkben és tetteinkben. Érzéseinkben és szokásainkban — legelső sorban pedig legalább nevünkben!

Csongrádtól most az egész ország várja, hogy mi lesz majd az idegen divatok ellen megkezdett hazafias akcióval?

Azt hisszük, hogy amily dicső dolog volt a feibuzdulás s amily biztató volt a kezdet — annyira fájna a kudarc, ha most már napirendre térnénk felette, vagy épen személyeskedni kezdenénk.

Pedig a kezdet igen biztató volt s öröm volt látni, hogy az alföld is észre vette a társadalom létezését, a szocialis kérdések nagy jelentőségét. Le kell tehát szoknunk a személyeskedésről s ezeket a kérdéseket higgadtan kell tárgyalnunk.

Valóban a társadalmi kérdések oly nagy fontosságúak, annyira fölülte állanak ma már a politikai elveknek, hogy szinte azt lehet mondani, miszerint ezekben van a nemzeti élet és nem a közjogi elvekben, amelyek csak a nemzeti élet külsőségeit képezik.

Az alföldi városok eddig úgy szólván tisztán csak ezeknek a külsőségeknek voltak látói: mert a valójuk magyar-féle példabeszéd csakugyan rájuk illett.

Szellemileg, a műveltség, az ipar, kereskedelem és tudományok pártolása terén messze elmaradtak a

T Á R C A.

Művészeti tárgyak a polgári leányiskola szolgálatában.

Felolvasa özv. Zelenka Jánosné az «Országos Polgári-iskolai Egyesület» csongrádmegyei körének 1904. március 26-án tartott közgyűlésén, Hódmezővásárhelyen.

Szerény véleményem szerint a mértani ugynevezett szabadkézi rajzokat a polgári iskolának csak első és második osztályában gondolom általánosan alkalmasnak a leánynevelés, illetve rajzoktatás előbbreviteléhez. A harmadik és negyedikben rajzolt és színezett, stylizált díszítmények mellett okvetlen szabad tetszésében álljon bármely növendéknek az e célra készületben tartott virág (színezett is) vagy más tárgy, akár tájképminták közt választani, mint ezt többek közt a rozsnói ágostai evang. felekezeti polgári leányiskolában is szép sikerrel gyakorolják.

Ugy fogja az a leánynövendék, az egyén

lelkét lekötöni, a tárgy és haladás iránt lelkesedést szülni.

Kissé utána olvastam a festészet királyai élettörténetének — is megtudtam, hogy egyeseknek közülök volt némi mértani előképzettsége . . . de tulajdonképp valamennyit csupán a tehetség szakad szárnyalása emelte a magasba.

A jó nevelés, mozdulatok finomadására helyes járás, de a lélek vidámitására is igen szükségesnek vélem leányiskoláinkban a táncitanítását. A vidám lélek, a könnyű test erősebb a munkára. Hasolítsunk össze olyan nőt, ki néhány éven keresztül tánclelkét vett jeles mestertől, olyannal, ki ezt nem élvezhette, és az összehasonlítás eredménye szembeötlő lesz.

Vannak nők, kiknek születésüktől kezdve a gráciák voltak kísérői. de vannak nagy számban olyanok is, kik bizony nehézkés, ügyetlen mozdulataik által tűnnek föl. Ez utóbbiaknak épen nagy szükségé lenne tagjaiknak hajlékonynya tételére. A szép és nemes irányu, testedző mulatság csak művelőleg hathat a lélekre; Hogy a tornának mily előnyös hatása van a növendékre, fejtegetnem fölösleges.

A művészeti nevelés általam fölhozott elveinek támogatására idézhetném Eötvös József, Tolsztoj, Legouvé, Dittes, Ruskin, Veres Pálné, és más jelesek mondásait! de időm most nem engedi.

A nő nevelésének sikeres volta annak idején az édes, a szent otthonban nyilvánuljon leginkább. Ugy vélem, hogy az, ki a művészeti tárgyakkal alaposan foglalkozott, izletesebb ételt főz, házat csinosabban lakályosabban tartja, jobb anya lesz, mert igazán művelt nő, ki hivatásának magasztos voltát teljesen föl tudja fogni. És így a reális-ideális nevelés megteremtendő a modern asszonyt a szó legnemesebb értelmében,

Zelenkáné

Zelenkáné urnő értekezésének lapokban április 10-én megjelent folytatásába néhány mellékésen kívül a következő sajtóhibák kerültek: lélek helyett: lé! ünnepelt helyett! ünnept. Kimaradt: a tanítónő figyelmének „ stb.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

chitis, számarhurut

lúdtüdőbetegségeknek, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bron-

Emeli az **étvágyat** és a **testsúlyt**, eltávolítja a **köhögést** és a **köpetet** és megszünteti az **éjjeli izzadást**. — Kellemes szaga és jó ize miatt a **gyermek**ek is **szeretik**. A **gyógyszertárakban** **üvegenként 4.— kor.-ért** kapható. — **Figyeljünk**, hogy minden **üveg** **alanti céggel legyen ellátva** :

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel (Svájc)**.

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

felvidéki s dunántuli megyék lakosságától, ahol parasztnak lenni szegényen, s ahol mindenki igyekszik tanulni, művelődni, polgárosodni.

Pedig ha a magyar faj, amely legértelmesebb a világon, erre a térre vetné magát, rövid idő alatt csodával határos eredményeket tudna felmutatni.

Holott ma az a csodálatos, hogy teljesen érzéktelen maradt a magyar irodalom és művészet iránt, s ugyszólván tudmást sem akar venni azokról. Hiszen amíg legutolsó kis felvidéki községekben 8—10 ezer lakosu német, tót, orosz, lakosság közt egymásután épülnek fel a magyar művészet számára a diszes templomok, a magyar színházak s amíg az idegenek megmagyarosítják neveiket, áldoznak a magyar irodalomért: itt ellenben olyan német, sváb, szláv nevekkal találkozunk az ember lépten-nyomon hogy tüntetésnek is beillik — a magyarság ellen — azoknak csőkönyös viselése. Vagy elhinné-e valaki, hogy a magyar gazda mindenre áldoz, de magyar író könyvére soha egy fityinget sem szán rá.

Thalia templomáról aztán ne is beszéljünk! Lacikonyhának való félszerekbe kell meghuzódni annak az egypár lelkes honleánynak és hazafinak, akik áldozni akarnak a magyar művészetnek, is szívük ol-tárán.

Hát csak rajta, elő azzal a társadalmi akcióval. Van itt igen szép és hálás feladat a magyarság közt, a német divatok eldobásán kívül.

Csongrád község képviselő testülete pedig szót emelhetne, és csatlakozásra szólíthatná fel az ország összes városait az iránt, hogy *mondják ki miszerint elvárják tisztviselőitől, sőt megkövetelik, miszerint hivatalba lépésük után azonnal magyarrá változtatják idegen hangzású családniveiket.* Ez a hazafiság első követelménye. És kérelmezze a többi városokkal együtt, hogy a *névmagyarosítás vámját eltörölje a kormány.*

— **A jó ellenőrzés.** A közjövendelmek szaporítására vonatkozólag örvendetes eseményről knll ismét hirt adni: Évekkel ezelőtt a kövezetvám és helypénzszedési jog egyre apadt. Akkor azonban Horváth Mátyás képviselő indítványára a közgyűlés elhatározta miszerint bérbe fogja adni ezt a jogot — s azóta évente 2000 koronával többet kap belőle mint a házi kezelésnél kapott, amelynél az ellenőrzés bizony némileg hiányos lehetett. Most arról van ujabban szó, hogy a fogyasztási adókezelés tényleges jövedelmét vizsgálva, azt látjuk, hogy a jó ellenőrzés már maga a legnagyobb jövedelem szaporítás. Ugyan is tavaly követelésbe vettek 64.582 koronát, amiből eddig csak 58.591 koronát adtak ki: tehát tavalyról 5.990 korona bevétele lett a városnak ezen a cimen. Még ugyan részben künt van ez a követelés, bár az is majd be fog

folyni, de már eddig is 5992 korona befolyt ebből a többletből. Be fog folyni a többi is, mert hiszen pl. csak birságokból is 1095 koronát vett be a város, holott ezelőtt ezen a cimen semmi nem folyt be, sőt azoktól a felektől is, akik eddig ki nem egyeztek — tavaly 3000 koronával többet fizettek önként egyezség szerint.

Ugyanis olyan felek, akiket eddig, bár fizetni és egyezkedni akartak, elutasított a régebbi kezelőség, s így akor mit sem fizettek — mult évben már fizettek. Nem úgy ám mint ezelőtt, mikor az volt a világos cél, hogy a városnak ne legyen belőle semmi jövedelme. — S így aztán potom áron bérlő kezébe kerüljön a fogyasztási adó behajtása — s az akkor aztán majd a tor-kunkra tette volna a kést és rettenetes módon nyuzta volna a gazdákat.

A fogyasztási adókezelésnél a városnak eddig semmi jövedelme nem volt, sőt ráfizetett. Pontos kezelésnél azonban nemcsak pár száz korona, hanem több jövedelmet fog, remélhetőleg hozni.

Horváth Mátyás tehát, akit a fogyasztási adó kezeléssel megbízott a város, megérdemli, hogy elismeréssel adózzon neki minden ember, aki Csongrád érdekeit szíven viseli.

Templom, iskola, színház.

Tanuljuk, hogy az ozmanok hadereje által tönkretett Görögország függetlenségéből nem maradt meg semmi, csak remekíróinak emlékézte. És ezek az emlékek felratták az összes nyugoti államok lelkét: ezer éven át nemesítették izlését. Végre az eltiport Hellászt is feltámasztotta halottaiból s ma már a virágzás magas fokára emelte.

Hát tanuljuk a történetírás eseményeinek elmondását, évszámait bevessük emlékezetünkbe — anélkül, hogy a dolgok mélyéig fürkésznénk s meglátnók az intéző kezét, amely vezeti a népek sorsát, felemeli azokat vagy lesujtja, aszerint amint van bennük magasra szárnyaló lélek, nemes szív, erős jellem: vagy pedig csak romlott lelkű bestiák.

Ezzel csak azt akartam mondani, hogy meglehessen érteni a honfoglaló magyarok nagy sikereit, mert most derül ki, hogy honfoglaló őseink nem valami kóbor rablóbanda volt, hanem erkölcsileg és szellemileg oly magasan állottak az akkori népek fölött, hogy a francia bölcsészek csak évszázadok mulva vettek észre. Ott szörnyű forradalmakat, vérfürdőt idézett elő ennek az elvnek felismerése: honfoglaló őseink ellenben vérszerződés alakjában foglalták ezt alaptörvényeik közé. Sőt a jogegyenlőség elvét is mindjárt utána ígtatták, holott a cimkóros Európa népei is csak most kezdik ezt követni.

A mi honfoglaló őseink már Etelközben tudták azt, hogy az államalakulás kétoldalu társadalmi szerződési viszony, államhatalom és nép között: amit az angol és francia bölcsészek csak évszázadok mulva vettek észre. Ott szörnyű forradalmakat, vérfürdőt idézett elő ennek az elvnek felismerése: honfoglaló őseink ellenben vérszerződés alakjában foglalták ezt alaptörvényeik közé. Sőt a jogegyenlőség elvét is mindjárt utána ígtatták, holott a cimkóros Európa népei is csak most kezdik ezt követni.

A francia nemzetről az a példaszó, hogy ha gyarmatot alapít valahol, legelőbb templomot, iskolát és színházat épít, aztán községházát — s legvégül korcsmát.

Magyarországon mindez másképen van. De aztán ne csodálkozzunk, hogy Franciaország a világ legvagyonosabb polgárságával rendelkezik. — Magyarországnak pedig csak főpapi, nemesi és parasztsztyála van s már csodaszámba megy, ha nem adós nyakig valaki.

Természetesen iskola és templom — van itt az alföldön is. De látjuk, hogy az

erkölcsi élet fejlesztésére az iskolából kikerült gyermek lelkét a társadalomnak is formálni, nemesíteni kell, ám ha sohasem adunk alkalmat neki erre, úgy elromlik s mint a példák mutatják, a rendőri botrányok alakjait szaporítják.

Égető szükség van arra, hogy a művészetek remek alkotásait megismerhesse a nép is, hogy folytassa a színház azt a munkát, amelyet a templom és iskola megkezdett.

A régi hellének Thalia templomának nevezték azokat az épületeket, ahol a drámai művészetnek áldozhattak. A magyar nép lelkében is ápolnunk kell a művészeti szépet. Hiszen minden oldalról üdvözlettel és a legszivesebb előzékenységgel találkozik az az eszme, hogy ezen? a Petőfi népe lakta földön, emeljünk templomokat minden magyar városban, a többi templom és iskola mellett, a magyar szellem örökszép alkotásainak megismerése számára is, s ebben a szent munkában Csongrád társadalma legyen a kezdeményező.

Az országos sajtó és közvélemény figyelmét már sikerült megnyerni, a kormány támogatását szintén. Tehát csak egy kevés jóakarát kell és összetartás, s még az is lehetséges, hogy országos gyűjtés útján, vagy a törvényhozás részéről is támogatásban részesüljön Petőfi népe, ebben a nemes törekvésben.

* * *

Hogy mily előnyös változást idézne elő egy állandó színház Csongrád verekedő, durvasághoz szokott, káromkodásairól hírhedt népénél: azt el sem lehet képzelni. Példa reá Miskolc és Debrecen paraszt-sága. Ennek a két városnak olyan paraszt, maradi közönsége volt, hogy mikor színházba kezdett járni: odavitték magukkal a vacsorát is és a karzaton, páholyokban csámcsogva nézték feltett kalappal az előadásokat. Ujházi nemrégén szintén megírta ezt: elmondván, hogy vasárnaponként a páholyokból olyan káposzta szag terjedt szét a színházban, hogy szite prűszkölték bele.

Es lassanként a művelődés annyira civilizálta őket, hogy ma Debrecen és Miskolc a gazdagodás, a művelődés és jólét magas fokára emelkedtek, holott színház nélkül ma is ott lennének, ahol ma Csongrád. Itt t. i. minden okos dolgot, amit valaki meg nem ért, lepiszkol, kigunyol. S azért aztán úgy halad, Félégyháza és Kecskemét törekvéseivel viszonyítva, mint a csiga, vagy épen hátrafelé, mint — — — a rák.

UJDONSÁGOK.

— **Halálozás.** Ki ne ösmerte volna a csongrádiak közül az öreg Weisz Sámuel vagy máskép Samu bácsit? Hát Samu bácsi nincs többé, elköltözött az élék közül és ha a megholt lelke közül valaki Abrahám kebelébe költözött, a Samu bácsi lelke azóta ott pihen. Igen: mert Samu bácsi az életének 1/4 részét yallásos gyakorlatokkal és imádsággal töltötte el. Egyike volt azoknak az öreg izraelita polgártársunknak, kiket szent zsidóknak neveznek. Különben Samu bácsi valamikor nevezetes ember volt Csongrádon: mert a regálét gróf Károlyi Sándortól 30 évig bérelte, de dacára annak, hogy azért a bérletért, a melyért ma 60,000 koronát fizetnek ő csak 5000 frtot fizetett, még sem szerzett egy krajcárt sem; mert hát Samu bácsi ha beült kalaberezni akár az egész pincjét ellophatták volna, a korcsmárosok meg úgy mérhették a bort, ahogy akarták. Különben jó szívű öreg ur volt, kit felekezeti különbség nélkül tiszteltek, becsültek. Nyugodjék békében! Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki. Özv. Weisz Sámuelné szül. Csillag Róza úgy a maga mint gyermekei Laura, Béla, Ida és Irén, valamint az összes rokonság nevében fájdalommal jelenti, hogy há

férje, a legjobb atya és nagyatyja Weisz Sámuel úr f. hó 17-én este 8 órakor hosszas szenvedés után életének 82-ik évében elhunyt. A megboldogult hült tetemei folyó hó 19-én kedden délután 3 órakor fognak a csongrádi izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Özv. Csillag Ignácné szül. Hay Amália mint anyos, Stauber Ignác, Szendrői Mór, Franck Ármin mint vők, Fodor Béláné, szül. Singer Eleonóra mint menyé és számos unoka. Áldás poraira!

— **Hirtelen halálozás.** Kocsis Anna 28 éves és koros leány folyó hó, 17-én tanyán lakó testvérehez igyekezett, szokott baja az uton elérte és az uton meghalt. Csak a későbbben arra járók találták meg hulláját, melyet beszállították a temető halottsházába.

— **A csongrádi nőegylet.** Mint lapunk mult számában írtuk, a csongrádi hölgyek, az alakulandó nőegylet érdekében, nagy buzgalommal fáradoznak a tagok gyűjtésén. Tervbe vették egy nagyobb szabású nyári táncvigalom rendezését is nagyboldogasszonynapjára, amely alkalommal remélhetőleg sikerülni fog nemcsak új tagokat szerezni, hanem bizonyos jövedelemre is szert tenni.

— **Öngyilkos tanuló.** Fülöp Kálmán 15 éves magántanuló önkézevel vetett véget életének szülei házában Felgyőn, atyjának vadászlegyverével. Homályos volt az eset, mivel a csolnakázásból hazatért fiú a legjobb kedvben volt. A hivatalos nyomozás alkalmával a fiú zsebében egy levelet találtak amelyben édes anyjától bocsánatot kér mert önkézevel dobja el magától az életet és gyászba borítja ezzel szerető szüleit. Az elhunyt fiú különben szívjabban szenvedett s úgy látszik, hogy egy ily roham után ébredt fel benne ma elhatározás, hogy véget vet életének. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést bocsájtotta ki: Body Elemér és neje szül. Klász Janka, ugy a maga valamint testvére Zsiga, nagyanyja: özv. Body Lászlóné szül. Várady Aranka, nagyapja: Klász József és számos rokon nevében mély fájdalommal tudatják Fülöp Kálmánnak folyó hó 17-én este 7 órakor élete 16-ik évében történt váratlan elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó 1904. évi április hó 19-ikén d. n. 4 órakor fognak az ev. ref. szertartás szerint beszenteltetni és a felgyői sírkertbe az örök nyugalomnak átadni. Áldás és béke poraira!

— **Palotay, vagy Zoltán?** Az alföldi színikerületbe Csongrádot is felvette gr. Festetics Andor orsz. színészeti felügyelő s így már virágvasárnaptól kezdve megszűnt minden régebbi engedély, amelyeket a kerülethez tartozó városok adtak más igazgatónak. Eszerint Zoltán Gyula színigazgató sem jöhet be Csongrádra, mert különben elvesztené igazgatói engedélyét. A csongrádi közönség tehát — bár Zoltán Gyula igazgatót igen szívesen látta volna, mert a legjobb emléket hagyta maga után, Palotay Antal igazgató színtársulatának előadásaiban fog gyönyörködni 3 éven át. Az alföldi színikerület ugyanis 3 évre kötött vele szerződést s így biztos kerülete lévén, jó és elsőrendű társulatot tarthat fent zenekarral kiegészítve, nem úgy mint azok az igazgatók, akik az ország egyik részéből a másikig bolyonganak és mikor egyik helyütt lejár az engedély határideje — sokszor azt sem tudják, hogy jövő héten hol fognak színpadot találni? Azért mi nagy sikernek tartjuk, hogy végre Csongrádot is bevettek egy rendes színikerület szövetségébe. Most már csak idő kérdése, hogy színháza is legyen.

— **Ingyen tanfolyam.** A méhészeknek nagy örömet fog szerezni az a miniszteri rendelet, amely ingyenes tanfolyam felállításáról értesíti a közönséget. Eszerint Gödöllőn nyolc tanfolyamot rendez a miniszter. Egy-egy tanfolyam 3 hétig tart. Május 1-től 21-éig és május 25-től június hó 14-éig földmives kigazdák, június 13-ától 30-áig lelkészek, július 1-től 21-éig és július 24-től aug. 13-áig néptanítók, aug. 18-tól 31-éig nők, végre szeptember 3-tól 16 és szept. 17-től 30-áig erdőőrök számára. Céljuk a tanfolyamoknak a gyakorlati ismeretek megszerzése és méhkapitárak készítésének elsajátítása. Mindegyik tanfolyam hallgatója a tanfolyam ideje alatt teljes ellátásban részesül díjtalanul, ezenkívül a szegénysorsuak ingyen vasúti jegyet is kapnak, ha a 7. és 16-ik vonalszakaszban utaznak. Pályázók 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényüket a tanfolyam megkezdése előtt 20 nappal előbb nyujt-

sák be a m. kir. földmívelési miniszteriumba.

— **Béla napja.** Az idén is, mint minden évben, Béla napján nagyszámmal keresték fel a jóbarátok és tisztelők dr. Dékány Béla főorvos, Farkas Béla polg. isk. igazgatót és Babócs Béla társulati igazgatót, hogy névnapjuk alkalmából őket üdvözljék. Mi is csatlakozunk jó kívánatainkkal, az üdvözlőkhöz.

— **Hóféherke.** Bródy Sándor, a jeles író megengedte, hogy nagyhatású művét, a Hóféherke című «regényes színjátékot» mint szerző nevezi darabját, előadhassák a művészetkedvelő csongrádi hölgyek és urak. Felesleges dolog lenne a gyönyörű művet dicsérni a közönség előtt, legfeljebb azt emlíjük meg, hogy szerepei egytől-egyig a legszebb szerepek, amelyeket valaha színpandon ábrázolt az előadás művészet. A darab választásánál az a szempont vezette az illetőket, hogy egy teljesen modern, legújabb irányu irodalmi alkotással ösmertessék meg a közönséget olyannal, amilyent vidéki színpadokon igen ritkán van alkalma láthatni. Egy részt azért mivel a darab előadási joga drága, másrészt azért mivel annak színre hozatala igen nehéz. Minthogy azonban az illusztris szerző teljesen díjtalanul volt szíves művét előadásra átengedni, a szereplő hölgyek és urak azért is örömmel vállalkoztak az előadásra, mert céljuk az, hogy a legszebb darabok bemutatásával szoktassák hozzá a közönséget a színház látogatásához.

— **Tűzek.** Varga János házában belső tűz pusztított, a tűz onnan keletkezett, hogy az ott lakó Turi Julianna a kályhába tüzet gyújtott és az ajtót nyitva feledte, egy kipattant szikra a szőnyeget meggyújtotta és ez okozta a tüzet, melyet szerencsére ideje korán elnyomtak. — Atkári Farkas szőlőbéli háza teljesen leégett. — Kádár Imre fehértói tanya s zintén leégett, de az épületek biztosítva voltak.

— **Magyar képek.** Csongrád község előjárósága dicséretes példával jár elől a művészet pártolásával. Megrendelte Rákóczy és Deáknak arcképét. Bizonyosan Széchenynek arcképét akarták megrendelni, mert hogy a tiszamenti magyarság jóltevőjét, Magyarország legnagyobb államférfiát még ma sem értenék meg az alföldön? ezt nem hihetjük. A csongrádi gazdák utánozhatnak a jó példát és úgy kellene lenni, hogy minden magyar család hajlékában ott legyenek Rákóczy és Széchenyi arcképei.

— **Lökötök.** Már harmadik eset, hogy a csongrádi tanyák közt lökötök működnek. Így legutóbb Blázsik Farkastól loptak 1 lovat a mult hét egy éjelen. A tulajdonos reggel felé észrevevén a lopást elindult a ló keresésére, rá is akadta nyomokról, hogy merre vitték a lovat és meg is találta egy dülő utszélén a lovat leszúrva. A csendőrség a nyomozást erőlyesen megindította. A gyanu Demeter Lajosra irányul a ki azt tagadja.

— **Tűzfészek.** Van több tűzfészek is Csongrádon, de az egyik legveszedelmesebb volt ezek közt a Forgó testvérek Szarvas-utca sarkán levő háza. Ez már többször kigyult, de mindig sikerült a tüzet gyorsan eloltani s nem lett belőle veszedelem. Most azonban f. hó 20-ikán d. u. 4 órakor az udvarra elhelyezett szárny épület fedele leégett, s így már a hatóságoknak joga van közbe lépni. Az egész szárnyépület lebontását kell követelni, a tűzbiztonság érdekében.

— **Tüdőbajos gyermekek.** orvosi kezelése eddig felette nehéz volt, mert az orvosi tudomány nem rendelkezett oly szerrel, melyet gyermeknek adhattak volna. Az utálatos creosotpráparatumok, melyek felnőttek által is csak utálattal vétetnek be, gyermekeknek egyáltalán nem alkalmazhatók, A «Sirolin» bevezetése folytán ezen hiány megszűnt. A «Sirolin» felette kellemes szagu és jóízű szirup, melyet a gyermekek szívesen vesznek és könnyen emésztenek. Ezen szernek kiváló gyógyhatása számos előkelő orvos tapasztalatain alapszik és minden kétségen felül áll. A lesoyányodott, sápadt kicsinyek a «Sirolin» nak rövid használata után jó étvágyat kapnak és nem sokára gömbölyű, piros

arcot nyernek, míg a betegség tünetei lassankint elmúlnak.

682—656 sz.

tkvi 1904.

Árverési hirdetmény kivonat

A csongrádi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád városi takarékpénztár végrehajtónak, s az ezennel csatlakozottnak kimondott, Tösmagi Rozália, Bugyi András, Darida Julianna és dr. Nagy Sándor végrehajtónak Harnyas Illés és neje végrehajtást szenvedettek elleni 500 kor., 800 kor., 540 kor., 72 kor. s járuléka iránti végrehajtási ügyében a csongrádi 1381. sz. betétben A + 1. sor 3448/18. hrsz. a. foglalt kilenczesi szántóföld 35 K. a csongrádi 3073. sz. betétben A I. 1. 2. sor. 1571/1. és 1571/2. hrsz. a. foglalt ingatlanból végrehajtást szenvedettek nevében álló felelész, mely most már 2. sorsz. a. külön jószágtestként áll 311 kor. kikiáltási árban a tkvi hatóság helyiségeiben azzal, hogy ha a betétszerkesztés befejezése után kibocsátott hirdetményi határidő alatt jogerős határozattal a betétek birtokállagára nézve helyesbítették ez az árverési vevő ellen is hatályos s hogy a hirdetményi határidő alatt az árverési vevőnek is jogában áll felszólalni vagy az ezután esetleg folyamatosan levő felszólalási ügyben beavatkozni 1904. évi május hó 17. napjának d. e. 9 órájkor a csongrádi kir. járásbiróság helyiségeiben árverés alá fog bocsájtani s a kikiáltási áron alul is el fog adni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10⁰/₀-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárát 2 egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számított 30, a másodikat 60 nap alatt mindig az árverés napjától számított 5⁰/₀ kamattal együtt e csongrádi kir. adó mint pénztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Kelt Csongrádon, 1904. február 24-én.

Dr. Koncz Mihály,
kir. albiró.

156 sz.

1904.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvény szerknek 1904 évi 5003 számú végzése következtében Dr. Buck Herman ügyvéd által képviselt Vince Lajos javára Molnár Bálint ellen 940 K f. s járuléka erejéig 1904 évi március hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 1073 kor. fill. -re becsült következő ingóságok, u. m. butorok, varrógépek férfi és gyermek kész ruhaneműek és különféle tárgyak nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbiróság 1904 évi V. 87/2 számú végzése folytán 940 kor. fill. tőkekövetelés ennek 1903 évi November hó 10 napjától járó 6⁰/₀ kamatai, és eddig összesen 79 kor. 66 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csongrádon leendő eszközökre 1904 évi Április hó 25-ik napjának dél utáni 1¹/₂ 3 órája határidőül kikiáltatik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elérverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna,

ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon 1904 évi Április hó 16. napján.

R. Pap István
kir. bir. végrehajtó

Szerkesztői üzenetek.

Béla napja. Elkécsye érkezett — jövő számban hozzuk.
P. G. Hasonlókép.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolt.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Ejjen!

Egгер melipasztililla
csakhamar meggyógyított!

Köhögés, rékedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egгер melipasztilillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható Csongrádon: Barma Henrik, Ungváry József és Wiesner Lajos, gyógyszerértárban.

Oh jaji!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Csongrádon: Barma Henrik, Ungváry József és Wiesner Lajos, gyógyszerértárban.

Férjem aram sem ellenzi

David Gyula, északi gyógyszer szepitőszereit használni. Szepitő és márczifoltok ellen Eszéki pomádéja ára 10 f. K. 1.80, 2.20, márczifoltoknál az erősebb hatású Pomádéur-pasztám későbbje K. 3 és 5. Arczsemitő fekete pont alaki miltsezszerék egydülly miltsejtje a juvenill, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergon különös porszappannal kell mosdani K. 1, 2, 5. Örömet szerzek szinte ifjító hatással az öszülőknek, próbálve K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN, Háziállatok óv- és gyógypora. Minden gonddal és körültekintéssel, hogy mi volna, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak, mindkét beadni. Egyszeri adag alig körül 3 krajcsárba, melylyel nagy kárt elhárítanak azok, a kik övezerképen és étvágygerjesztési hébe-korba adva bizlalaskor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögt megzúntetni 10—15—20 kilogramm seikéséges. Egy tekeres ára K. 2, mely elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10.32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogram 20 K. helyett K. 10; de 10 kilogram csak K. 34. Kaphatók posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis

Dr. David Viktor.

1897. védve. Gyógyszerész-tudor, a m. kir. termései dományi lársulat pászdar tagja.

Köszönettel a Magyar Gyógyászati Társaságnak, ESZÉK, 1898.

Kiváló szerencse Törökknél!
Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyra-besült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000	koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a 100.000	koronás főnyerem. a 74366. sz. sorsj-re
a 100.000	„ „ az 52528. „ „
a 100.000	„ „ a 94780. „ „
a 90.000	„ „ a 109780. „ „
a 90.000	„ „ a 83610. „ „
a 90.000	„ „ a 92787. „ „
a 80.000	koronás főnyerem. a 83061. sz. sorj-re
a 70.000	„ „ a 81161. „ „
a 70.000	„ „ az 5498. „ „
a 60.000	„ „ az 51013. „ „
a 60.000	„ „ a 76347. „ „
a 50.000	„ „ a 4036. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt. Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben **1.000.000 korona.**

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **80.000**, 1 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**, 8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:
 $\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — 75 v. k. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1,50 v. k. 3.—
 $\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.— „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi május hó 17-ig

bizalommal hozánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorjáték üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.**
II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (béljegyekben). } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sürgönycim: ETERNIT Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

Eternit-Pala

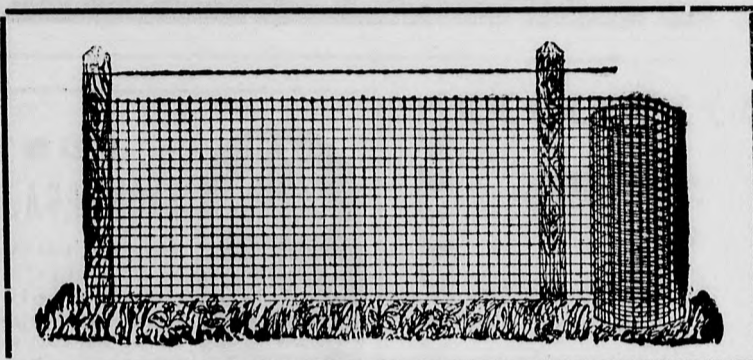
AZ BESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS Budapest, Andrassy-ut 33.
Elsrangú referenciák. Jótállás. Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. Kérjen ismertetést.

Bámulatos olcsó kerítések!

Szőlőtermelők
figyelmébe!Mezőgazdák
figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát

mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely előnyeinél fogva fölülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: Olcsóság:

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):
körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1.50 méter magasságban 2'2, 2'5 és 2'8 mm. dróterősségükből.

Sodronyerősség mm.: 1'2 1'4 1'6 1'8 2'0 2'2 2'5 2'8 mm.

Ár □-méterenkint fillér: 40 48 56 64 72 86 100 120 fillér.

Körülbelül 3—4 centiméter (hosszukás) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség mm.: 1'2 1'4 1'6 1'8 2'0 2'2 2'5 2'8 mm.

Ár □-méterenkint fillér: 58 66 74 82 96 110 130 150 fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeikért számítok □-méterenkint 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Czélyszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tüskések, tehát az átmászást is megnehezíti. A fonat csavart szálai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a keresztzálak pedig hullámosak, a szálak összecusúsása tehát ki van zárva.**Könnyű kezelés:** Kézszel meghuzva, egyszerűen a faduczkokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. A tüskés sodrony méterenként ára 6 fillér.**Számos elismerő levél áll rendelkezésre.**

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindentféle czélokra; csinos és erős kiviteli kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtárlakrostélyokat, ökr-szájkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózó-rosták, borszűrőket, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Arjegyék ingyen és bérmentve. Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

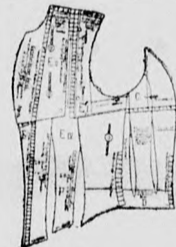
BRÁZAY FÉLE SÓSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA

KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA

HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ

MELLEKELVE VAN!

A hölgy világ
● részére! ●

Védjegy. Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint fáradtság nélkül készítheti ruháját a GUSCHELBAUER ANTAL-féle szabályozható

Női derék szabászati készülék segítségével, anélkül, szabászati rajzot megtanult volna. Eme készülék minden testalkat részére szabályozható. Akadémian vizsgáztam. Számos elismerő levelet kaptam minden országból. Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva.

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett.

Guschelbauer Antal, Sopron és E. Drechsler, Bécs VI/2., Liniengasse 18. sz. főraktár és szállítás egész Európára.

Képviselők minden helységben kerestetnek. Prospectust ingyen küldünk.

Ferencz József keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes
— hasha jtószér —

A M. Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérigynöksége

Budapest, V. keület, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű gőzcséplőkészleteket, iparicélokra alkalmas Compound lokomobilokat.

Millenium

fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Képviselő: **MÁRKUS JÓZSEF** Orosháza.

Schottola Ernő
a gumigyártás
meghonosítója

Budapest, Andrassy-ut 2.

A szőlőbeni tavaszi munkálatoknál legfontosabb két eszköz, u. m. szőlőmeztző ollók és ojtókékek legmegbízhatóbb bevásárlási forrása.
Szőlőmeztző ollók kaphatók egészen öntött acélból *jótállás mellett*.
Szőlőojtókékek legfinomabb solingeni gyártmány, *drezdai modell* szerint, *jótállással*.
„Duplex” gumi ojtószalag a legmegbízhatóbb kötözőszer fás- és zöldhajtáshoz, gyári árban.

Kimerítő képes árjegyzék ingyen s bérmentve küldetik meg.

FONTOS GYOMORBAJOSOKNAK!

Étvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, émelygést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat, főfájást stb. megszüntet azonnal a világhírű valódi

BRÁDY-féle
MÁRIACELLI GYOMORCSEPPEK.

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg használati utasítással **80 fillér**, nagy üveg **1-40 korona**.

Gyógyszertárakban kapható.
Főraktár: **BRÁDY C.** gyógyertára a «Magyar Királyhoz» Bécs, honnan kívánatra ingyen küldetik az érdekes «Specialbroschür.»

5 kor. beküldése után 6 kis üveg **4.50** kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz bérmentve küldve. Képviselet

Magyarország részére:
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszertára Budapest, Király-utca 12 szám.

Óvakodjunk utána-toktól! A valódi **MÁRIACELLI** gyomorcseppek fenti védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Schweiger nővér Kiskun-félegyháza.
Tudatják a n. é. közönséget, hogy a külföldi bevásárlással megérkeztek. A tavaszi nyári idényre nagy választékban kaphatók a legújabb *női leány gyermek kalapok, női ruhadíszek, ernyők stb.*

Köhögésben szenvedők
próbálják a csillapító és kellemes ízű

KAISER-féle
mell-bonbont.

2740 közjegyzői okirat, amely arról tanúskodik, hogy biztos gyógyulása a **köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnak.**

Amit helyette kínálnak utasítsuk vissza.
Egy csomag ára 20 és 40 fillér.
Kapható Ungváry József és Wiesner Lajos gyógyszerészeknél Csongrádon.

HIRDETÉSEK jutányos árak mellett vétetnek fel,
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.